

סיכום פרק "קדשי קדשים"

בפרק זה נידונו דיני המעילה בקדשי הקדשים שעבודתם נעשתה בפסול, ובעיקרו של דבר נקבע כי קדשי קדשים יש בהם דין מעילה עד שייזרק דמם על המזבח. ומשנזרק דמם על המזבח, והותר בשרם לכהנים – יצא הבשר מכלל דין המעילה. ואילו קדשים קלים, אין בהם דין מעילה עד לאחר זריקת דמם, ולאחר זריקת הדם – יש דין מעילה באימוריהם.

אכן בקדשי קדשים שנשחטו או שהתקבל דמם או שנזרק בפסול – יש בהם דין מעילה, שהרי לא הותר בשרם לכהנים. וכלל נאמר בדבר: כל שהיה לו שעת היתר לכהנים, גם אם נפסל הקרבן לאחר מכן – אין בו מעילה כלל, ואף לא מדברי חכמים. והרי הנהנה פטור מכל חיוב שהוא, ואף מחיוב תשלום הקרבן.

נמצא איפוא כי זריקת הדם הריהי קובעת ענינו של קרבן לדין המעילה: שבקדשי קדשים – הריהי מוציאה מדין המעילה, ואילו בקדשים קלים – הריהי מחילה דין זה.

ובשל היות הזריקה קובעת, הועלה הדיון בין החכמים באשר למקרה בו הבשר או האימורים והדם יצאו מהעזרה לפני זריקת הדם, אם תועיל זריקת הדם לענין המעילה בהם. שיש שאמרו שאין הזריקה קובעת בדין המעילה ליוצא, והרי הם כמי שעדיין לא נזרק דמם. ויש האומרים כי הזריקה קובעת אף בנסיבות אלה, הן לקדשי הקדשים (שלא יהיה בהם עוד דין מעילה), והן לקדשים קלים (שיחול בהם דין מעילה). וכן סוכם.

כבר כזרוק, ונחלקו הפוסקים הלכה כמי².

אכן בקדשי קדשים שנשחטו או שהתקבל דמם או שנזרק בפסול – יש בהם דין מעילה, שהרי לא הותר בשרם לכהנים. וכלל נאמר בדבר: כל שהיה לו שעת היתר לכהנים, גם אם נפסל הקרבן לאחר מכן – אין בו מעילה כלל, ואף לא מדברי חכמים. והרי הנהנה פטור מכל חיוב שהוא, ואף מחיוב תשלום הקרבן.

כן נקבע כי קדשי קדשים שנשחטו או שהתקבל דמם במחשבת פיגול, עד שלא נזרק הדם – יש בהם מעילה. ואילו לאחר שנזרק הדם – נחלקו חכמים בדבר. וסוכם, כי אין זריקה בפיגול מוציאה מידי מעילה בקדשי קדשים. וכשם שאינה מפקיעה מדין מעילה מקדשי קדשים, כן אין היא נחשבת כמי שמחילה דין מעילה בקדשים קלים.

דנו חכמים בשאלה מתי יצא בשר קדשי קדשים מידי מעילה. יש שאמרו שכבר לאחר שחיטת הקרבן בהכשר (והריהו מעתה

1. כפירוש תוס' בשיטת חזקיה, ה, א ד"ה חזקיה.

2. שלדעת הרמב"ם אין יציאה מידי מעילה אלא בזריקה ממש, ולדעת הסמ"ג הבשר יוצא מידי מעילה אף בהיות הדם ראוי לזריקה.